

АГЕНЦИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
AGJENCIA E ENERGJETIKËS E REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА

Институција:

Агенција за енергетика на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: Агенција за енергетика)

Период: 2022 година

Вкупна вредност: 13.710.000,00 денари

Вовед

Основна дејност

Согласно Законот за енергетика ("Службен весник на Република Македонија" бр.96/18 и 96/19) и Законот за енергетска ефикасност ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 32/20 и 110/21), Агенцијата за енергетика дава поддршка во оперативно спроведување на националните стратегии и акциони планови во областа на енергетската ефикасност и обновливите извори на енергија.

Мисија

Мисија на Агенцијата за енергетика е да го поддржува спроведувањето на енергетската политика на Владата на Република Северна Македонија преку учество во подготовкa на енергетски стратегии, развојни планови и програми, приирање и обработка на податоци и подготовкa на извештаи, поттикнување на воведување на мерки за енергетската ефикасност и создавање на услови за зголемено користење на обновливи извори на енергија за производство на електрична енергија.

Визија

Агенцијата за енергетика има цел да стане независна национална институција за спроведување, следење и анализирање на ефектите од спроведените мерки и активности дефинирани во енергетската политика на Владата на Република Северна Македонија, за зголемување на енергетска ефикасност и искористување на обновливи извори на енергија.

Цели

- Подобрување на енергетската ефикасност од 32,5% до 2030 година,
- Процентуалното учество на обновливи извори на енергија во бруто-финалната потрошувачка на енергија од 32% до 2030 година;
- Намалување на емисиите на стакленички гасови од 40% до 2030 година.

Законска рамка

- Закон за основање на Агенцијата за енергетика на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" број 62/05, 41/14 и 83/18);
- Закон за енергетика ("Службен весник на Република Македонија" бр.96/18 и 96/19);
- Закон за енергетска ефикасност("Службен весник на Република Северна Македонија" бр.32/20 и 110/21);
- Правилник за обновливи извори на енергија ("Службен весник на Република Северна Македонија"бр.112/19 и 240/19);
- Одлука за вкупна инсталирана моќност на повластени производители на електрична енергија ("Службен весник на Република Македонија"бр. 29/19);
- Уредба за мерки за поддршка на производството на електрична енергија од обновливи извори на енергија ("Службен весник на Република Македонија"бр. 29/19);
- Правилник за енергетска контрола ("Службен весник на Република Македонија" бр. 94/13 и 18/15)
- Правилник за енергетски карактеристики на зградите ("Службен весник на Република Македонија" бр. 94/13, 7/15 и 176/15)
- Уредба за индикативни цели за заштеда на енергија во Република Македонија ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 112/11) и
- Одлука за националните задолжителни цели за учеството на енергија произведена од обновливи извори во бруто-финалната потрошувачка на енергија за учеството на енергија произведена од обновливи извори во финалната потрошувачка на енергија во транспортот ("Службен весник на Република Македонија" бр. 29/19).

Општи надлежности

Согласно Законот за основање на Агенцијата за енергетика на Република Македонија, Агенцијата дава поддршката во спроведувањето на енергетската политика преку:

- Подготовка на среднорочни и долгорочни стратегии и развојни планови;
- Подготовка на долгорочни и краткорочни програми;
- Поттикнување на енергетска ефикасност (ЕЕ) и користење на обновливи енергетски извори (ОЕИ);
- Спроведување на подготвителни и координативни активности за имплементација на инвестициони проекти;
- Поддршка на регионална соработка и координација на регионални проекти;
- Подготовка на предлози на законски, подзаконски акти и технички прописи, од областа на енергетиката и
- Извршување други активности од областа на енергетиката, утврдени со закон.

План на активности кои ќе се извршуваат во 2022 година, а кои произлегуваат од Законот за енергетика и Законот за енергетска ефикасност;

- Усогласување на Законот за основање на Агенцијата за енергетика со Законот за енергетика и Законот за енергетска ефикасност;
- Целосна примена на одредбите кои се однесуваат на Агенцијата за енергетика, од Законот за енергетика, Законот за енергетска ефикасност и подзаконските акти кои ќе произлезат од истите;
- Издавање на одобрувања за мерење на потенцијалот на ветерната енергија и водење евиденција на издадени одобренија ;
- Издавање потврди по барање на Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија, во постапката за издавање на решенија за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија, дека постројката е изградена и ги исполнува специфичните услови и инсталirана моќност ;
- Донесување на решенија за упис во регистарот на електроцентрали кои произведуваат електрична енергија од обновливи извори на енергија и водење регистар на електроцентрали кои произведуваат електрична енергија од обновливи извори на енергија;
- Издавање на мислење по предлог-програми за енергетска ефикасност на единиците за локалната самоуправа за период од три години, со цел истите да бидат донесени од советите на единиците на локалната самоуправа;
- Изготвување на извештај за усогласеноста на програмите за енергетска ефикасност на единиците на локална самоуправа за период од три години со Стратегијата за енергетска ефикасност на Република Македонија и Акциониот план за енергетска ефикасност на Република Македонија и изготвување на збирен извештај врз основа на доставените годишни планови на единиците на локалната самоуправа;

- Организирање на локални промотивно-едукативни настани и работни состаноци со единиците на локалната самоуправа кои имаат добиено позитивно мислење по програмите за енергетска ефикасност за период од три години, со цел редовно следење на спроведувањето на мерките и активностите од програмите и годишните планови за енергетска ефикасност;
- Обезбедување на поддршка на единиците на локалната самоуправа кои немаат капацитет самостојно и навремено да ги подготват програмите за енергетска ефикасност и годишните планови со цел дефинирање на приоритетните мерки за енергетска ефикасност и обезбедување на информации за можно финасирање, кофинансирање и расположиви донации за реализација на програмите;
- Учество во подготовкa на Националниот план за енергија и клима до 2030 година;
- Следење на спроведувањето на мерките и активностите предложени со четвртиот Акционен план за енергетска ефикасност за период 2019-2021 година и исполнување на динамиката за постигнување на индикативните цели за заштеди на енергија;
- Подготвување на програми за обука и програми за усвршување на енергетските контролори во згради или група на згради, индустриски процеси или постројки и во јавни и приватни службни дејности;
- Објавување на два јавни повика и донесување на решенија за избор на правни лица за спроведување на обуки за усвршување за енергетски контролори во згради и обуки за усвршување на енергетски контролори кај големи трговци, како и водење евиденција на избраните правни лица;
- Следење на квалитетот на обуките за енергетски контролори;
- Промовирање на придобивките и барањата за висококвалитетни енергетски контроли и системи за управување со енергијата;
- Следење на воспоставувањето на системите за управување со енергијата кај големите трговци и комерцијалниот сектор;
- Развивање на програми за поттикнување за вршење на енергетски контроли на малите и средните претпријатија;
- Издавање на потврди за исполнувањето на обврските на големите трговци за извршување на енергетска контрола или воведување на систем за управување со енергија;
- Утврдување на квалитетот на извршената енергетска контрола и издадените енергетски сертификати на згради и уреди за греење и ладење;
- Продолжување на кампањата за мерење на потенцијалот на ветерна енергија на едно постоечко и две нови места доколку за истото се обезбедат финансиски средства и минимум технички услови;
- Воспоставување на информациониот систем за следење и управување со потрошувачката на енергија во јавниот сектор;
- Воспоставување на мониторинг верификацијона платформа за следење на мерките за подобрување на енергетската ефикасност;

- Обука на вработените со цел успешна обработка на енергетските статистички податоци, од произведувачите и потрошувачите на електрична енергија, енергетските институции, единиците на локалната самоуправа, домаќинствата, комерцијалниот, индустрискиот и транспортниот сектори и
- Изготвување на извештаи до Министерството за економија и Владата на Република Северна Македонија за следење на ефектите од применетите мерки за зголемување на енергетската ефикасност, извршени енергетски контроли, издадени сертификати за енергетски карактеристики на згради и други статистички енергетски извештаи.

Законот за енергетска ефикасност налага дел од вработените во 2022 година да бидат целосно или делумно ангажирани во работни групи за подготовкa на следната подзаконска легислатива која произлегува од предметниот Закон:

- Правилник со кој детално се пропишува содржината и формата на програмите за енергетска ефикасност кои ги донесуваат единиците на локалната самоуправа, начинот на изработка, содржината и формата на годишниот план кои ги донесуваат единиците на локалната самоуправа ;
- Правилник за информациски систем за следење и управување со потрошувачката на енергија кај субјектите од јавниот сектор;
- Правилник за енергетска контрола на големите трговци;
- Правилник со кој се уредуваат содржината и начинот на изработка на анализата на трошоци и придобивки, како и на проверка на исполнатост на исклучоците;
- Правилник за ВЕКП-високоефикасни комбинирани постројки;
- Правилник за енергетски карактеристики на зградите;
- Правилник за енергетска контрола на згради;
- Правилник со кој подетално се уредуваат постапките за воспоставување и функционирање на системот за верификација, како и начинот на водење на регистарот на сертификатите за енергетски карактеристики на зградите;
- Правилник за означување на потрошувачката на енергија и другите ресурси за производите што користат енергија;
- Правилник за МВП;
- Упатство за применливите постапки и методологии за пресметка (за подготовкa на годишните извештаи за енергетското управување и енергетските карактеристики на зградите и градежните единици);
- Упатство за минимални технички критериуми и параметри кои треба да се почитуваат од договорните страни при спроведување на јавните набавки и
- Упатство за насоки и инструкции во врска со договорите на енергетските услуги постапка за избор на ЕСКО, модели на студии за јавно-приватно партнерство и други прашања во врска со ЕСКО претпријатијата во Република Македонија .

Донаторски проекти

Проект за воспоставување на база на податоци за потенцијалот на ветерната енергија во Република Македонија

Проектот за воспоставување на база на податоци за ветерна енергија, финансиран од Италијанското Министерство за животна средина, земја и море, Агенцијата за енергетика ќе продолжи да го спроведува доколку се обезбедат дополнителни финансиски средства за поправка на мерните столбови како и минимум технички услови. Евентуалните активности ќе се координираат со Министерството за економија и ФЕИТ-Факултет за електротехника и информациски технологии-Скопје.

Проект за енергетска ефикасност во индустрискиот сектор

Агенцијата за енергетика во период од 2016 до 2021 година, учествуваше во реализација на Проектот за енергетска ефикасност во индустрискиот сектор, финансиран од УНИДО и ГЕФ, а спроведуван од РЕЦ- Скопје, во соработка со Министерството за економија, Министерството за животна средина и просторно планирање и Македонската Банка за поддршка на развојот.

Новиот Закон за енергетска ефикасност посветува значајно внимание на индустрискиот сектор, па очекуваме сериозни активности на Агенцијата за целосна реализација на целите на проектот дефинирани во трите проектни компоненти: подготвка, донесување и примена на регулативата во областа на енергетската ефикасност во индустрискиот сектор, обука на енергетски менаџери во индустријата и кофинансирање на проекти за зголемување на енергетската ефикасност во индустријата со воведување на ИСО 50001-стандард за управување со енергијата.

Во рамките на проектот се воспостави web платформа за управување со енергија во индустрискот сектор која ја оддржува Агенцијата за енергетика.

Проект за воспоставување на МВП платформа

Со цел за воспоставување на оваа регионална платформа за следење на примената на мерките за енергетска ефикасност Агенцијата за енергетика оствари соработка со ГИЗ. Во рамките на овој проект беше подгответа софтверската алатка која треба да се постави на серверите во Министерството за економија и да биде оперативна во 2022 година.

Рокови

Извршувањето на активностите на Агенцијата за енергетика се утврдени во наведената законска рамка и подзаконски акти и истите ќе продолжат да се

спроведуваат во 2022 година. Евентуални пролонгирања можат да настанат како последица на пандемијата од SARS-CoV 2019 вирусот како и светската енергетска криза што ќе предизвика и нова приоритизација на целите и активностите во енергетскиот сектор.

Новите надлежности кои произлегуваат од Законот за енергетска ефикасност, Агенцијата за енергетика ќе продолжи да ги спроведува во утврдените рокови, со напомена дека дел од нив оправдано се пренесуваат и во 2022 година.

Индикатори

Исполнување на националните цели за заштеда на енергија и искористувањето на обновливи извори на енергија се основи индикатори за успешноста на работењето на Агенцијата за енергетика.

Мерливоста на овие индикатори покрај утврдениот процент во вкупната потрошувачка на енергија, ќе се мери и со бројот на:

- Издадени мислења по поднесените тригодишни програми за енергетска ефикасност на единиците на локална самоуправа;
- Издадени решенија за упис во регистарот на електроцентрали кои произведуваат електрична енергија од обновливи извори на енергија;
- Издадени потврди за исполнување на условите дека постројката е изградена и ги исполнува специфичните услови и инсталирана моќност, како услов за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија од обновливи извори на енергија;
- Издадени одобренија за мерење на ветерна енергија;
- Годишен извештај за реализација на НАПЕЕ (Национален акционен план за енергетска ефикасност);
- Збирен извештај врз основа на доставените годишни планови на единиците на локалната самоуправа;
- Издадени потврди за исполнувањето на обврските на големите трговци за извршување на енергетска контрола или воведување на систем за управување со енергија и
- Изготвен извештај до Министерството за економија и Владата на Република Северна Македонија за следење на ефектите од применетите мерки за зголемување на енергетската ефикасност, извршени енергетски контроли, издадени сертификати за енергетски карактеристики на згради и други статистички енергетски извештаи.

Носители на активностите

Според постоечката систематизација, во која се систематизирани 15 работни места, Агенцијата за енергетика своите обврски ги извршува со 10 вработени во три одделенија и 3 лица ангажирани со договор за дело:

-Одделение за финансиски прашања (еден извршител-советник)-моментално местото е упразнето,

- Одделение за административно-правни прашања (еден раководител и 3 советника) и
- Одделение за енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија (2 советника , 3 помлади соработници и еден помлад референт).

Врз основа на Извештајот од Функционалната анализа на Агенцијата за енергетика, спроведена во 2019 година, се подготвија нови акти за систематизација и организација кои се во насока на подобрување на поставеноста, пополнување на раководните места, унапредување на дел од вработените и нови вработувања во согласност со зголемените надлежности на Агенцијата и истите во 2021 година се доставија за одобрување до Министерството за информатичко општество. Очекуваме активностите поврзани со вработувањата, врз основа на новата систематизација и организација да отпочнат во 2022 година во рамките на обезбедените финансиски средства.

Потребни финансиски средства за реализација на Програмата

Во Буџетот на Агенцијата за енергетика за 2022 година, раздел 10001-Министерство за економија, програма 3 - Развој на енергетиката, потпрограма 31-Агенција за енергетика, се планирани средства на сметките: 630-приходи на основен буџет во износ од 10.470.000,00 денари, 631- приходи од услуги на буџетски органи во износ од 2.400.000,00 денари и на 785-приходи од донации во износ од 840.000,00 денари, со што вкупните планирани средства за реализација на Програмата за работа за 2022 година изнесуваат 13.710.000,00 денари.

Овие финансиски средства се доволни за исполнување на минималните оперативни обрски и надлежности кои произлегуваат од релевантните енергетски закони, и истите не може да бидат доволни за исполнување на бројните обврски како воспоставување на систем за гаранции за потекло на произведена електрична енергија, управување со системот за мерење на потенцијалот на ветерната енергија, воспоставување на информационен систем за следење на потрошувачката на енергија, систем за мониторинг и верификација на мерките за енергетската ефикасност, подготовкa, донесување и примена на поголем дел од подзаконските акти поврзани со енергетската контрола и индустрискиот сектор.

Во табела 1. Се дадени сублимираните одобрени средства во Буџетот за 2022 година, а во табелата 2. Се прикажани деталните приходи по поединечни ставки.

Таб. 1 Сублимирани одобрени финансиски средства во Буџетот за 2022 годинас

		Одобрен Буџет за 2022 година			
		Одобрено на С-ка 630	Одобрено на С-ка 631	Одобрено на С-ка 785	Вкупно
	Вкупно расходи	10.470.000,00	2.400.000,00	840.000,00	13.710.000,00
40	Плати и надоместоци	6.400.000,00			6.400.000,00
401	Основни плати	4.614.000,00			4.614.000,00
402	Придонеси за социјално осигурување	1.786.000,00			1.786.000,00
42	Стоки и услуги	2.340.000,00	1.200.000,00	840.000,00	4.380.000,00
420	Патни и дневни расходи	90.000,00	200.000,00		290.000,00
421	Ком. услуги, греење, комун. и транс.	600.000,00			600.000,00
423	Материјали и ситен инвентар	150.000,00			150.000,00
424	Поправки и тековно одржување	450.000,00			450.000,00
425	Договорни услуги	900.000,00	1.000.000,00	840.000,00	2.740.000,00
426	Други тековни расходи	150.000,00			150.000,00
46	Субвенции и трансфери	130.000,00			130.000,00
464	Разни трансфери	130.000,00			130.000,00
48	Капитални расходи	1.600.000,00	1.200.000,00		2.800.000,00
480	Купување на опрема и машини	500.000,00			500.000,00
485	Вложувања и нефинансиски средства	1.100.000,00	1.200.000,00		2.300.000,00

Таб. 2 Детален преглед на расходи од Буџетот за 2022 година

	Квартал 1 во 000 денари				Квартал 2 во 000 денари				Квартал 3 во 000 денари				Квартал 4 во 000 денари				Буџет 2022
	План/Ре. 2022	Реал. 2022	Реал.2021	Пл / Ре. 2022	План 2022	Реал.2022	Рел. 2021	Пл / Ре. 2022	План 2022	Реал. 2022	Реал.2021	Пл / Ре. 2022	План 2022	Реал. 2022	Реал.2021	Пл / Ре. 2022	
Приходи- Работите кои ги извршува Агенцијата за енергетика во својата дејност, ги врши на непрофитна основа																	
Приход од с/ка 630	2.600		1.700		2.670		1.945		2.600		2.338		2.600		1.200		10.470
<i>Средствата кои се обезбедуваат од тековниот буџет за 2022 година на Република Северна Македонија</i>																	
Прихододска 631	600				1.000				800		494				105		2.400
<i>Средствата кои се пренесуваат од претходните години, од издадени потврди по барање на Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија во постапката за издавање на решенија за стекнување на стапус на повластен производител на енергетичка енергија произведена од обновливи извори на енергија</i>																	
Приход од с/ка 785- донацији	840																840
<i>Средствата се обезбедени од донација од Националното Министерство за животна средина, земја и море за реализација на проектот за меренje на потенцијалот на ветерната енергија</i>																	
Вк. оперативни приходи(1+2+3+4+5)	4.040		1.700		3.670		1.945		3.400		2.832		2.600		1.305		13.710
Квартал 1 во 000 денари					Квартал 2 во 000 денари				Квартал 3 во 000 денари				Квартал 4 во 000 денари				
План 2022		Реал. 2022	Реал.2021	Пл / Ре. 2022	План 2022	Реал.2022	Рел. 2021	Пл / Ре. 2022	План 2022	Реал. 2022	Реал.2021	Пл / Ре. 2022	План 2022	Реал. 2022	Реал.2021	Пл / Ре. 2022	
Расходод 630																	
<i>Оперативни расходи</i>																	
420 Патни и дневни трошоци	50		5		40										5		90
<i>Планирани патувања за вработените</i>																	
421-комунални услуги	150		137		150		101		150		109		150		89		600
<i>Потребни средства за трошоците за греење, електрична енергија, хигиена и останати услуги.</i>																	
423-Материјали и ситен инвентар	100		12		50		55				16						150
<i>Набавка на канцелариски материјали, пролетна за хигиена, претплати на списанија и членарини</i>																	
424-Поправки и тековно оддржување	100		31		150		82		200		41						450
<i>Потребни средства за тековно одржување и поправка на компјутерска опрема, мерни столбови за ветерна енергија и друго</i>																	
425-Договорни услуги	300		6		200		315		200		300		200		229		900
<i>Исплатата на членовите на УО, договорите за ангажирани лица и други консултантски услуги</i>																	
426-Други тековни расходи	50		32		50		8		50		20				29		150
<i>Средствата се наменети за репрезентација, промоции активности, учество на семинари и друго</i>																	
464-Разни трансфери	65				65												130

Средствата се наменети за исплатени за пензионирање на 2 вработени во Агенцијата кои ги исплнуваат условите за пензионирање										
480-Купување на опрема и машини	500									500
Средствата се наменети за купување на неопходна ИТ опрема за воспоставување на информациониот систем, МВП платформата и дигитализацијата										
485-Вложувања во нефинансиски средства	1.100									1.100
Средствата се наменети за набавка на лиценци за воспоставување на информациониот систем МВП платформата и дигитализацијата										
Средствата се обезбедени од донација од Енергетиското Министерство за животна средина, земја и море за реализација на проектот за мерење на потенцијалот на ветерната енергија										
Вк. оперативни приходи(1+2+3+4+5) на с/ка 630	2.415	223	705	561	600	486	350	347		4.070
Расходиод 631										
Оперативни расходи										
420 Патни и дневни трошоци	30		100		70					200
Планирани патувања за вработени										
421-комунални услуги										
Потребни средства за трошоците за енергетичка енергија, хигиена и останати услуги.										
423-Материјали и ситен инвентар										
Набавка на канцелариски материјали, срдечета за жалбона, претплати на списанија и членарини										
424-Поправки и тековно оддржување										
Потребни средства за тековно оддржување и поддршка на компјутерска опрема, мерни стапкови за ветерна енергија и друго										
425-Договорни услуги	200		600		200					1.000
Исплата на членовите на УС, договорите за ангажирани лица и други консултантско услуги										
426-Други тековни расходи										
Средствата се наменети за реализација на промоција активности, учество на семинари и друго										
464-Разни трансфери										
Средствата се наменети за исплатени за пензионирање на 2 вработени во Агенцијата кои ги исплнуваат условите за пензионирање										
480-Купување на опрема и машини										
Средствата се наменети за купување на неопходна ИТ опрема за воспоставување на информациониот систем, МВП платформата и дигитализацијата										
485-Вложувања во нефинансиски средства	600		600							1.200
Средствата се наменети за набавка на лиценци за воспоставување на информациониот систем МВП платформата и дигитализацијата										
Вк. оперативни приходи(1+2+3+4+5) на с/ка 631	830		1.300		270					2.400
Расходиод 785										
Оперативни расходи										
425-Договорни услуги	840									840
Донаторски средства за реализација на Проектот ѓвезда база за ветерна енергија										
Вк. оперативни приходи(1+2+3+4+5) на с/ка 785	840									840
Трошоци за плати и придонеси (сметка 630)	1.600	1.475	1.600	1.385	1.600	1.030	1.600	1.303		6.400
Просочен број на вработени (10)										

Вк. оперативни приходи(1+2+3+4+5) на с/ка 630, 631, 785 и Плати	5.685				3.605				2.470				1.950				13.710
---	-------	--	--	--	-------	--	--	--	-------	--	--	--	-------	--	--	--	--------

Претседател на Управен Одбор,

Kryetar i Këshillit Drejtues,

Скопје, 29.03.2022 година

